

הלכות מילה

מצות עשה אחת, והיא למול את הזכרים ביום השמיני. ובאור מצוה זו בפרקים אלו.

הלכות מילה פרק א

א. מילה מצות עשה שחיבין עליה כרת, שנאמר "וערל זכר, אשר לא-ימול את-בשר ערלתו ונכרתה הנפש ההיא" (בראשית יז, יד). ומצוה על האב למול את בנו, ועל הרב למול את כל עבדיו "יליד בית ומקנת-כסף" (בראשית יז, יב). עבר האב או האדון ולא מל אותן, בטל מצות עשה; ואינו חייב כרת, שאין הכרת תלוי אלא בערל עצמו. ובית דין מצוין למול את אותו הבן או העבד, בזמנו; ולא יניחו ערל לא בישראל, ולא בעבדיהם.

ב. אין מולין בנו שלא מדעתו, אלא אם כן עבר ונמנע למולו, שבית דין מלין אותו, בעל כרחו. נתעלם מבית דין, ולא מלו אותו כשיגדיל, הוא חייב למול את עצמו: וכל יום ויום שיעבר עליו משיגדיל ולא ימול את עצמו, הרי הוא מבטל מצות עשה; אבל אינו חייב כרת, עד שימות והוא ערל, במזיד.

ג. אחד עבד שנלד ברשות ישראל, ואחד עבד הנלקח מן הגויים הכל, חייב הרב למולן: אלא שיליד בית, נמול לשמונה; ומקנת כסף, נמול ביום שנלקח אפלו לקחו ביום שנלד, נמול ביומו.

ד. יש מקנת כסף, שנמול לשמונה; ויש יליד בית, שנמול ביום שילד. פיצד: לקח שפחה ולקח עברה עמה וילדה, הרי זה נמול לשמונה; ואף על פי שלקח העבר בפני עצמו, והרי העבר עצמו מקנת כסף, הואיל וקנה אמו קדם שתלד, נמול לשמונה.

ה. לקח שפחה לעבריה, או שלקח שפחה על מנת שלא להטבילה לשם עבדות אף על פי שנלד ברשותו, נמול ביום שילד: שהרי הנולד הזה כאלו הוא מקנת כסף לבדו, וכאלו היום קנהו, שאין אמו בכלל שפחות ישראל, כדי שיהיה הבן יליד בית. ואם טבלה אמו אחר שילדה, הרי זה נמול לשמונה.

ו. לקח עבד גדול מן הגויים, ולא רצה העבד למול מגלגלין עמו, כל שנים עשר חדש; יתר על כן, אסור לקימו כשהוא ערל, אלא חוזר ומוכרו לגויים. ואם התנה עליו מתחלה, והוא אצל רבו הגוי, שלא ימול אותו מתר לקימו והוא ערל: ובלבד שיקבל עליו שבע מצוות, ויהיה כגר תושב; אבל אם לא קבל עליו שבע מצוות, יהרג מיד. ואין מקבלין גר תושב, אלא בזמן שהיוכל נוהג.

ז. גר שנכנס לקהל ישראל, חייב מילה תחלה; ואם מל כשהיה גוי, צריך להטיף ממנו דם ברית כשנתגיר. וכן קטן שנלד כשהוא מהול, צריך להטיף ממנו דם ברית ביום השמיני. אנדרגינז, והוא הילוד שיש לו זכרות כזכר ונקבות כנקבה צריך למול אותו בשמיני; וכן יוצא דפן. ומי שיש לו שתי ערלות, מלין את שתיהן בשמיני.

ח. אין מולין לעולם אלא ביום, אחר עלות השמש בין ביום השמיני, שהוא זמנה, בין שלא בזמנה, שהוא מתשיעי והלאה: שנאמר "וביום, השמיני" (ויקרא יב, ג) "ביום", ולא בלילה. ואם מל משעלה עמוד השחר, כשר. וכל היום, כשר למילה; ואף על פי כן, מצוה להקדים בתחלת היום זריזין, מקדימין למצוות.

ט. מילה בזמנה, דוחה את השבת; ושללא בזמנה אינה דוחה לא את השבת, ולא את יום טוב. ובין בזמנה בין שלא בזמנה, דוחה את הצרעת. כיצד שאם היתה בהרת בעור הערלה, חותכה עם הערלה: אף על פי שקציצת נגע הצרעת, בלא תעשה, יבוא עשה, וידחה את לא תעשה.

י. כשם שמילת הבנים, דוחה את השבת; כך מילת העבדים שהן נמולין לשמונה דוחה את השבת, אם חל שמיני שלהן בשבת: חוץ מיליד בית שלא טבלה אמו עד שילדה שאף על פי שנמול לשמונה, אינו דוחה את השבת.

יא. קטן שנולד כשהוא מהול, ומי שנולד בחדש השמיני לעבורו קדם שתגמר בריתו שהוא כנפל מפני שאינו חי, ויוצא דפן, ואנדרגינוס, ומי שיש לו שתי ערלות אינן דוחין את השבת, אלא נמולין הן באחד בשבת, שהוא יום תשיעי שלהן.

יב. מי שנולד בין השמשות, ספק ביום ספק בלילה מונין מן הלילה, ונמול בתשיעי שהוא ספק שמיני. ואם נולד ערב שבת בין השמשות אינו דוחה את השבת, אלא נמול באחד בשבת: שאין דוחין את השבת מספק.

יג. מי שנולד בחדש השמיני אם היה שלם בשערו ובצפרניו הרי זה נולד שלם ובן שבעה הוא, אלא שנשתתה; ומתיר לטלטלו בשבת ואינו כאבן, ומולין אותו בשבת. אבל אם נולד ושערו לקוי, ואין צפרניו שלמין בבריתן הרי זה בן שמונה ודאי שלא היה ראוי להוליד אלא בתשעה, ויצא קדם שיגמר; ולפיכך הוא חשוב כאבן, ואסור לטלטלו. ואף על פי כן, אם שהה שלושים יום הרי הוא נולד שלקימה, והרי הוא כשאר הנולדים לכל דבר: שכל ששהה שלושים יום באדם, אינו נפל.

יד. מי שנולד בחדש השביעי לעבורו אם נולד שלם הרי זה נולד שלקימה, ומולין אותו בשבת. ספק בן שבעה, ספק בן שמונה נמול בשבת מפל פנים: אם בן שבעה הוא ושלם הוא, בדין הוא שידחה שבת; ואם בן שמונה הוא, זה שמל כמחתך בשר הוא, לפי שזה נפל, אם הוא בן שמונה.

טו. הוציא העבר ראשו חוץ למעי אמו בין השמשות אף על פי שלא יצא כלו אלא בלילי שבת, אין מולין אותו בשבת. וכל מי שאינו דוחה את השבת אינו דוחה את יום טוב ראשון, ודוחה יום טוב שני: ובשני ימים טובים שלראש השנה, אינו דוחה לא את הראשון ולא את השני; וכן מילה שלא בזמנה, אינה דוחה שני שלראש השנה.

טז. חולה, אין מולין אותו עד שיבריא; ומונין לו מעת שיחי מחליו, שבעת ימים מעת לעת, ואחר כך מולין אותו. במה דברים אמורים, בשחלצתו חמה, וכיוצא בחלי זה; אבל אם

כָּאָבוּ לוֹ עֵינָיו בַּעַת שְׂיִתְפָּתְחוּ עֵינָיו, וַיִּרְפְּאוּ מוֹלִין אוֹתוֹ מִיָּד.
וְכֵן כָּל כְּיוּצָא בְּזֶה.

יז. קָטָן שֶׁנִּמְצָא בְּשִׁמְיָנִי שְׁלוֹ יָרֵק בְּיוֹתֵר אֵין מוֹלִין אוֹתוֹ, עַד שְׂיִפְּלֵ בּוֹ דָם וַיִּחְזְרוּ מֵרְאִיו כְּמֵרָאָה הַקְטָנִים הַבְּרִיאִים. וְכֵן אִם הָיָה אָדָם בְּיוֹתֵר כְּמִי שֶׁצָּבְעוּ אֵין מוֹלִין אוֹתוֹ, עַד שְׂיִבְלַע בּוֹ דָּמּוֹ וַיִּחְזְרוּ מֵרְאִיו כְּשֶׁאֵר הַקְטָנִים: מִפְּנֵי שְׂזָה חֹלִי הוּא. וְצָרִיךְ לְהִזְהֵר בְּדַבָּרִים אֵלּוּ הַרְבֵּה, וְאֵין מוֹלִין אֵלָּא וְלֹד שְׂאִין בּוֹ שֵׁם חֹלִי: שֶׁסִּכְנַת נַפְשׁוֹת דּוֹחָה אֶת הַכֹּל, וְאִפְשָׁר לְמוֹל לְאַחַר זְמַן; וְאִי אִפְשָׁר לְהַחְזִיר נַפֶּשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל, לְעוֹלָם.

יח. אִשָּׁה שֶׁמָּלָה בְּנָה רֵאשׁוֹן וּמֵת מִחֲמַת הַמִּילָה שֶׁהִכְשִׁילָה אֶת כּוֹחוֹ, וְכֵן מָלָה הַשְּׁנִי וּמֵת מִחֲמַת הַמִּילָה, בֵּין מִבְּעַל זֶה, בֵּין מִבְּעַל אַחֵר הָרִי זֶה לֹא תִּמּוֹל אֶת הַשְּׁלִישִׁי בְּזִמְנוֹ, אֵלָּא מִמְּתִינִין לוֹ עַד שְׂיִגְדִּיל מְעַט וַיִּתְחַזַּק כּוֹחוֹ.